

- ✓ Drobné památky Lipové
- ✓ Ekocentrum Iris v březnu
- ✓ První čápi se vracejí
- ✓ Ptákem roku je jiříčka
- ✓ TIC Konice v březnu
- ✓ Knihovna města Olomouce
- ✓ Městské muzeum Rýmařov
- ✓ Husserl Art-Active
- ✓ Akce ve Velké Bystřici
- ✓ Šansony vinné a nevinné
- ✓ března na hradě Šternberk
- ✓ Z hněvotínského plesu
- ✓ Koruna Česká uctila oběti

Vážení čtenáři,

jaro pomalu přebírá svoje otěže a v přírodě je to hned znát. Začíná se větrat na hradech a zámcích a třeba ve Šternberku lákají na první prohlídky. Prostějovské Středisko ekologické výchovy Iris plánuje například exkurzi do Litovelského Pomoraví i výpravu za studánkami, v Olomouci připravuje Ing. Tomáš Kryl reprízu prohlídkového okruhu Olo-

mouc římská a Bc. Ján Kadlec nám přiblíží drobné památky Lipové na Konicku. V Olomouci budou pokračovat akce na záchranu kvalitní orné půdy u Hněvotína. Ohlédneme se za olomouckou plesovou sezónou. A pomalu se připravujeme na tradiční cyklistickou akci Bílý kámen ve vojenském újezdu Libavá. Příjemné vykročení do prvních jarních dnů přeje
Redakce

www.nejlepsipruvodce.cz
Ing. Tomáš KRYL

Vás srdečně zve
na prohlídkový okruh

OLOMOUC ŘÍMSKÁ

Senatus Populusque Olomucensis

20. výročí objevu římského vojenského tábora v Olomouci 2000-2020

Mille viae ducunt hominem per saecula Roman – Všechny cesty vedou do Říma, říká jedno staré přísloví. Na Moravě zase platí, že všechny cesty vedou do Olomouce, která bývá s Věčným městem srovnávána. A není se čemu divit. I tady pochodovaly legie římských vojáků, můžeme tu narazit na Gaia Julia Caesara a římské imperátory nebo vidět Andělský hrad.

Nechte si ukázat Esquilinský pahorek, místa, kde můžete v Olomouci narazit na papeže nebo na architekturu a umělecká díla, která jsou kopiemi slavných římských staveb nebo aspoň inspirována takovými velikány, jakými byli Gian Lorenzo Bernini nebo Francesco Borromini.

...příběhy v souvislostech.

neděle 22. března 2020, 13:00 hod.
sraz na parkovišti u krematoria na třídě Míru

vstupné: 80 Kč
(50 Kč děti 6 – 14 let)

Mějte, prosím, s sebou jízdenku na MHD
(prohlídka se uskuteční za každého počasí; nutná rezervace na tomas.kryl@email.cz)

Iniciativa 2018+

Vážení přátelé,

pana hejtmana zvu na naše shromáždění od ledna, aby odpověděl na otázky kolem skandální kauzy Hněvotín. Odmítá. Ted' alespoň napsal dopis. ALELUJA!

Odpověď posílám písemně, ale Vy ji nemusíte číst, můžete si ji poslechnout v tomto videu:

<https://youtu.be/od-3CUf5tak>

Co myslíte, dokáže pan hejtman přijít mezi občany? Pomůže otevřená odpověď? Děkuji za sdílení a preposílání přátelům!

PŘÍŠTÍ SHROMÁŽDĚNÍ se bude konat jako součást „Štafety pro demokracii“ Milionu chviliek v úterý 17. BŘEZNA OD 18 hod. před Krajským úřadem (na proti nádraží) – pokud to ovšem aktuální vývoj epidemie koronaviru dovolí...

Na záznam z minulého shromáždění 17. února na Hynaisově ulici se můžete podívat zde:

<https://youtu.be/74cZ0AgdAJA>

Hezké předjarní dny přeje

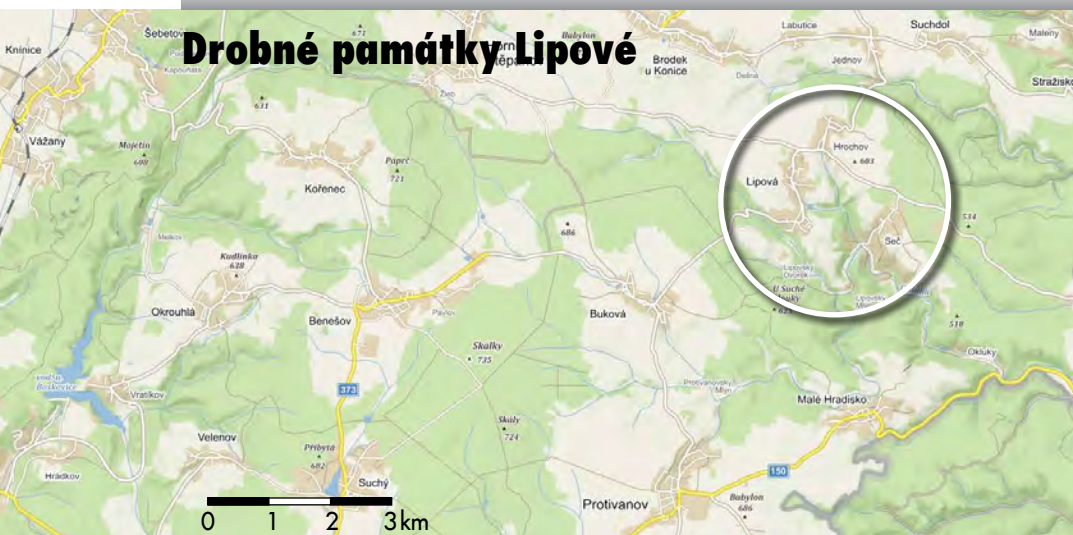
Vladislav Raclavský

www.2018plus.cz

Konicko

Drobné památky Lipové

Vesnice Lipová je na našem putování první vesnicí regionu Konicko, který tvoří severní kopcovitou část okresu Prostějov. Region Konicko je tak velký, že v minulosti tvořil samostatný soudní okres. Lipová leží v mělkém údolí jižně od silnice z Ptení do Horního Štěpánova, v poměrně vysoké poloze Dražanské vrchoviny, asi v polovině vzdálenosti mezi Prostějovem a Boskovicemi. Patří k těm nejdlehlším vesnicím regionu. Dnes je to obec se třemi místními částmi – Lipová, Hrochov a Seč. Do roku 1960 byla každá obec v jiném okrese, Lipová - Boskovický okres, Hrochov - Litovel-ský okres, Seč - Prostějovský okres.

Její katastr je středně velký a má podlouhlý tvar, který může připomínat skákajícího kapra. Většinu území tvoří kamenitá pole a louky, okolí je zalesněné. Je zde přírodní rezervace Lipovské upolínové louky v pramenné části říčky Okluky. Z vrcholu Hanačka nad vesnicí je kruhový rozhled do kraje. Původní vesnice stála v části Stará Lipová, kde jsou vidět základy zdi. Podle pověsti zanikla vypálením Švédy. Pro svoji zámožnost a blahobyt se jí říkalo Zlatá Lipová. První písemná zpráva o vesnici je z roku 1379, kdy dvůr prodal Vaněk z Boskovic Bohunkovi. Název Lipová vznikl podle pojmenování stráně, kde rostou lípy, místní ji říkají Lepová. Na pečeti z roku 1757 jsou ve znaku tři lípy a nápis „PEC-ZET.OBECNI.DIEDINI.LIPOWE 1757“. Na obecním znaku je červeno-modře polcený štít, na něm vyrůstají ze stříbrného trojvrší s modro-červeně polcenou lilí tři zlaté lípy. Patří do farnosti Suchdol. Obec patřila pod Boskovické panství po celou

dobu poddanství. V roce 1505 získala právo odúmrti, roku 1538 se vykoupila z robot. Do roku 1848 byli majiteli Mensdorffové. V roce 1793 tu bylo 38 domů a žilo tu 292 obyvatel. V minulosti zde řádily požáry. V roce 1877 to byl požár u Havelků, shořely obecní listiny, v roce 1888 při požáru shořelo 6 domů a v roce 1889 shořely i zbytky písemností. Části vesnice se jmenují Dědina, Příhon, Niva, Lipovský dvorek, Lipovský mlýn a hájenka. Dříve tu byly dvě školní budovy uprostřed vsi, začátkem 19. století učil krejčí Komárek doma, za něj byla postavena malá dřevěná chaloupka, v roce byla 1861 postavena nová škola. Obyvatelé byli rolníci – 13 sedláků, domkaři původně nebyli, potom si postavili domky na Příhoně, živilo je rolnictvím a chov dobytka. Dříve tu byli tkalci, potom krejčí, a lidé se tu věnovali pletení slaměných šňůr na klobouky.

Dominantou Lipové je kaple Panny Marie Bolestné v centru obce. Má velkou čtyřhrannou věž zvonice, která je krytá členitou helmicí. K ní přiléhá menší stavba kaple. Podle pověsti tu byla od roku 1790 malá kaplička, na dvou sloupech byla stříška se zvonkem, která časem sešla. Uvádí se, že kaple pochází z roku 1852, ale ve Farním archivu je doklad o rozhodnutí postavit novou kapli v roce 1871 a doklad o vysvěcení bane a kříže na věži 18. 10. 1872. Při slavnosti byly z věže házeny ořechy. Kaple byla dlouho prázdná, až

Čelní pohled na kapli Panny Marie Bolestné

o ní vznikly posměšky, například:

„Ti lipovští sedláci všechno propijou, ani kapli si nedostaví. Svatý Jan pláče, že na něj teče, že prý tam nebude, že pryč uteče.“ Když byla prázdná, sloužila také jako přístřešek na úschovu trakaře, z toho vznikl úsměšek, že ve zdejší kapli mají založení svatého trakaře. V roce 1892 proběhla oprava kaple, byl do ní dán nový oltář a kaple byla 11. 6. 1893 vysvěcena. Měly se v ní sloužit čtyři mše ročně. Jedna mše byla na hody na svátek sv. Martina, posvěcení bylo na památku odchodu francouzského vojska z kraje.

V části Příhon byla v roce 1922 postavena modlitebna sboru Bratrské jednoty Chelčického. Postavena byla za velké pomoci Čechů z Chicaga.

Modlitebna Bratrské jednoty Chelčického

Drobné památky Lipové

Kamenný kříž z r. 1802 u kaple

V Lipové můžeme vidět čtyři kamenné a dva dřevěné kříže. Vedle kaple stojí vysoký kamenný kříž, který je po rekonstrukci. Je to nejstarší kříž v obci, vzadu má nápis: „ANNO 1802 FUNDATOR ANDREAS KO LARZ“. Pod tím: „Obnoven za představenstva obce Lipové 1868“. Reverz od obce je z roku 1871, na kříž od našich předků postavený dává záruku starosta a představení obce.

U pomníku padlých stojí malý kamenný kříž s pozlaceným Kristem, má prázdný výklenek a nápis dole: „Ježíši Kriste přesvatý, na dřevě kříže rozpjatý. K tobě my bídní hříšníci padáme myslí kající, nezavrhuj nás ubohé pro hříchy přemnohé!“. Vzadu je věnovací nápis: „Ku cti a chvále Boží tento kříž věnovali František Kovář a jeho matka Josefa Havelková z Lipové č. 4 L.P.1913“. V archivu je reverz na kříž z roku 1913.

Kamenný kříž z r. 1913 u pomníku

Podstavec kamenného kříže z r. 1884

V části Niva se zachoval starý podstavec kamenného kříže. Je erodovaný, bez ozdob, vzadu dole má nápis: „Opraven L.P. 1903“. V soupisu křížů je uvedeno, že v roce 1884 byl u cesty z Lipové do Hrochova postaven nový kříž zbožnými manžely Františkem Havelkou a Josefou Havelkovou, majiteli usedlosti č. 12. Na reverzu na tento kříž se píše, že dávají v zástavu všechno své jmění, náš celý lán č. 12 v Lipové.

V části Niva stojí pod borovicí nový kamenný křížek, není informace, kdy byl postavený, má nápis: „Bud' pozdraven Svatý kříž L.P. 1997“. Oba kříže jsou soukromé, uvažuje se o jejich rekonstrukci.

Kamenný křížek z r. 1997

U silnice k Hrochovu stojí kamenný křížek. Říká se mu křížek cestáře, je přestěhovaný, původně stál blíž křižovatce do Lipové, zřejmě na místě neštěstí? Nápis na něm říká: „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus“. Alois Zatloukal cestář z Hrochova zemřel tragicky 13. 11. 1956“.

Kamenný kříž možná stával u Lipovského mlýna, dnes je tu obnovený dřevěný kříž. Je o něm zachovaná pověst o třech křížích. Podle místní pověsti měl mlynář dvě dcery, mladší hezkou, veselou, která se ráda bavila a chodila na zábavy a starší, která nebyla krásná, muziky ji netěšily. Jednou šli rodi-

Dřevěný kříž u Lipovského mlýna

če s mladší dcerou na bál do Lipové, starší zůstala doma. Když pes štěkal, starší dcera si pomyslela, že to budou lupiči. Vzala sekeru a čekala u pootevřeného okna. Když lupič strčil hlavu do okna, usekla mu ji, také druhému, třetí utekl. Když přišli rodiče, oba zabité pohřbili do nedalekého lesa. Třetí lupič se chtěl pomstít a dal se do služby ve mlýně jako krajánek. Dělal se hodným a chtěl si vzít mladší dceru za ženu. Ta s ním šla k jeho matce domluvit svatbu. Místo domku ji ale čekalo loupežnické doupe, kde se ji chystal zabít. Ji se podařilo utéct zpět do mlýna. Mlynář to oznámil na zámek, přišli vojáci, loupežníka chytily, u mlýna oběsili a vedle těch dvou pohřbili.

Malý nový dřevěný kříž byl postaven také na kopci západně od vesnice.

Dřevěný kříž nad vesnicí

Kamenný křížek cestáře z r. 1956

Drobné památky Lipové

Pomník obětem války

Na návsi stojí pomník obětem války. Dne 28. 10. 1928 byl položen základní kámen na pomník padlých, ale v roce 1936 ještě nestál. Postaven byl až po druhé světové válce a je věnován 15 padlým v první světové válce a 12 obětem koncentračního tábora ve druhé světové válce.

Na budově školy můžeme vidět pamětní desku s nápisem: „Na paměť učitele Františka Lindovského. * 26. 3. 1915 umučeného v koncentračním táboře Flossenbürg dne 22. 4. 1945“.

Pamětní deska na škole

U odbočky polní cesty ze silnice z Lipové do Brodku, kde se říká „Ho vobrázka“ býval svatý obrázek, který zanikl.

Mezi přírodní zajímavosti patří přírodní rezervace Lipovské upolínové louky, jsou to vlhké až podmáčené louky s výskytem upolínu nejvyššího a mokřadních společenstev. K technické zajímavostí patří bývalý Lipovský vodní mlýn.

Ves Lipová byla odlehlá, dlouho se tu držely pohanské pověry a víra v duchy. V mís-

Pohled na vesnici

tě k Bukové „v Buči“ straší – mezi 23 – 24 hod, zjevovala se tam prasnice s 12 prasátky nebo oběšenec, nyní tu vane silný vítr. Podobně straší „ho kopané vode“, „ho kropny studynke“ a „ho Špilberku“.

V Lipové se dodržovaly zvyky církevního roku. Na Štěpána a na Nový rok to bývalo umývání, slavily se hromnice, ostatky, Zvěstování Panny Marie, velikonoce, čarodějnice, máj, martinské posvícení, v kronice se píše, že lid je zbožný až fanaticky. Mezi místní rituály patřila obchůzka polí – zapíjení sádů.

V obecní kronice jsou zápisy z let 1900–1935. Na straně 22 se popisují poměry v obci. Jsou zde převzaté zápisy ze školní kroniky z roku 1888 a starších let. Píše se v ní, že:

„Lid je povahy hrubé, uzavřené. Náboženství jeho vztahuje se na pouhou formu, bez všeho vnitřního hlubšího přesvědčení – poznání. Lid zdejší myslí, že když až úzkostlivě a přepjatě zachovává veškeré formality náboženské, že tím vykonal vše. Krádež, lež, obžerství a křivé svědectví nepovažuje za nic tak zlého. Dopustí-li se některého takového špatného skutku, tu myslí, že pouhým vyznáním se toho ve zpovědi, je již vše odčiněno, že je tím nejlepším člověkem s největšími nároky na nebe.“

Lid ve většině je velkým přítelem kořalky. Touto oslavuje křtiny, pohřby, svatby, vůbec žádná důležitější událost se bez kořalky neobejde. Pijí ze zlosti, z radosti, z zármutku, ve štěstí i neštěstí, vždy najdou příležitost a příčinu k pití. Následkem přílišného pití jeví se úpadek v pokroku a chápavosti u dětí.

Obec Lipová je jedna z obcí okresu Boskovického, která vykazuje největší procento

blbců, kreténů a jiných lidí nějakou vadou stížených. Ne poslední příčinou tohoto neblahého zjevu je kořalka. Zvláštních dětských her zde není, a dítky od útlého mládí jsou přidržovány k pletení slaměných pásem na klobouky. Při tomto zaměstnání ztrácejí veškerou svou dětskou hravost a skotačivost, stávají se tělesně méně hybnými a duševně zakřňují“. Tolik staré kroniky.

Lipová leží v krásné krajině se zachovalou přírodou. Patří k ní i údolí řeky Hloučely, kde leží Lipovský mlýn a kam vedou značené cesty. Zdejšího lidu ani loupežníků se bát nemusíte, možná trochu romantiky zažijete při návštěvě umělé zříceniny hrádku zvaného Špacírštejn, který tu staví jeden místní občan.

Ján Kadlec

www.forty.cz

ČSOP – Ekocentrum Iris pořádá v únoru 2020 tyto akce:

Za lesními studánkami

KDY: středa 4. března od 10:10

KDE: Lipová Seč - Jednov

Výcházka nejen pro seniory za studánkami v lesích mezi Sečí a Jednovem. Navštívíme a zkontrolujeme stav 6 studánek. Ráno společný odjezd autobusem v 10:10 z aut. nádraží v Prostějově do Lipové-Seče (stan. č. 10). Návrat do Prostějova kolem 16:30. Délka trasy asi 6 km.

Zdravou stravou proti únavě

KDY: úterý 10. března od 17:30

KDE: Kovárna Ekocentra Iris

Přednáška Zuzany Švédové o vhodné sestavené stravě, která zabrání únavě, vyčerpání a ztrátě energie. Naučíte se orientovat mezi správnými potravinami jakožto zdroji energie a síly, pochopíte glykemický index, který stabilizuje hladinu cukru, naučíte se poznávat bylinky a upevnit svůj imunitní systém. Cena přednášky s ochutnávkou 150 Kč.

Setkání seniorů v Kovárně Ekocentra Iris

KDY: středa 11. března od 14:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris

Zahajovací akce mezigeneračního klubu: setkání seniorů s posezením u čaje a kávy. Naplánujeme aktivitu mezigeneračního klubu zaměřenou na přírodu Prostějovska. Zájemci o účast vítáni!

Výroba ptačích budek

KDY: pátek 13. března od 16 hod.

KDE: Kovárna Ekocentra Iris

Tvořivá dílna, ve které vyrobíme dřevěné ptačí budky pro sýkorky a špačky. Budky budou v následujících dnech vyvěšeny v Prostějově a okolí. Pokud si budete chtít svou budku odnést domů, zaplatíte 140 Kč za materiál.

Expedice Chlum

KDY: sobota 14. března od 9:20

KDE: Alojzov - Seloutky

Mezigenerační vycházka pro rodiny s dětmi

s cílem dobýt vrchol Chlum nad Seloutkami. Cestou nás čekají překážky v podobě hledání záhadného menhiru, chlupaté borovice, zakleté studánky apod. Ráno společný odjezd autobusem z Prostějova v 9:20 do Alojzova (stan. č. 12). Návrat do Prostějova ze Seloutek ve 14 hod. Délka trasy asi 6 km.

Za sněženkami na Průchodnici

KDY: středa 18. března od 10:40

KDE: okolí Ludmírova

Výcházka pro seniory na chráněném území Průchodnice. Tento skalnatý vrch tvoří vápencové skalisko s dvěma průchozími jeskyněmi, na jaře tu najdeme kvetoucí sněženky, jaterníky, dymnivky apod. Společný odjezd z aut. nádraží v Prostějově v 10:40 do Ludmírova (stan. č. 1), návrat v 15:30. Délka trasy max. 4 km.

Exkurze do Litovelského Pomoraví

KDY: sobota 21. března od 8 hod.

KDE: sraz v 9:30 na nádraží Litovel-město (odjezd vhodného vlaku z PV v 8:02)

Výcházka pro veřejnost nenáročnou trasou Lesánskovy naučné stezky, která vede lužními lesy CHKO Litovelské Pomoraví. Cestou potkáme nejen jarní rostliny, ale i meandry a ramena řeky Moravy. Exkurzi zakončíme prohlídkou historického centra Litovle. Délka trasy 9 km. Návrat vlakem z Litovle do Prostějova (příjezd v 17:47). Poplatek: 40 Kč/osoba, dopravu si hradí každý sám.

Mezigenerační klub

KDY: středa 25. března od 14 hod.

KDE: Kovárna Ekocentra Iris

Setkání seniorů s posezením u čaje a kávy. Téma: historické fotografie města Prostějova i okolí, zaměřené na přírodu městských sadů a biokoridoru Hloučela. Účast zdarma.

Bylinky od hlavy až k patě

KDY: středa 25. března od 18:30

KDE: Kovárna Ekocentra Iris

Další část cyklu večerních přednášek litovelského bylinkáře Vládi Vytásky o využití léčivých rostlin pro léčbu různých

ných nemocí a potlačení bolesti. Tradičně nás čeká ochutnávka čaje namíchaného autorem z jeho vlastních bylin. Poplatek 100 Kč.

Za koniklecí kolem Plumlova

KDY: středa 1. dubna od 9:20

Výcházka pro seniory do okolí Plumlova za kvetoucími koniklecí. Ráno společný odjezd autobusem v 9:20 (stan. č. 10) do zastávky Plumlov přehrada. Projdeme přes Čubernici k lokalitě U Jasének, odtud pak sejdem do Plumlova. Návrat do Prostějova do 13:30. Délka trasy 4 km.

PŘIPRAVUJEME:

Výroba hmyzích a žabích domečků

KDY a KDE: pátek 3. dubna od 16 hod. v Ekocentru Iris

Uklid'me si Hloučelu

KDY a KDE: sobota 4. dubna od 9 hod., sraz U Abrahámka

Velikonoční prázdniny

KDY: čtvrtek 9. dubna od 7:30 do 16 hod.

Celodenní akce pro děti z 1. – 5. třídy ZŠ. Den plný tvoření, velikonočních zvyků a her, vyrábění jarních dekorací, jarní bylinky, netradiční jarní hry. Cena: 430 Kč/dítě. Je nutné se nahlásit do 31. 3. 2020. Přihláška na <http://www.iris.cz/velikonocni-prazdniny/>

Příměstské letní tábory:

Pohádkový tábor 13. – 17. 7.

Poznáváme přírodu 20. – 24. 7.

Hrátky se zvířátky 10. – 14. 8.

Čekají nás hry na zahradě, pozorování živočichů, tvořivé aktivity, sportovní hry, střelba z luky, poznávání přírody, pokusy, vycházky atd. Cena 1700 Kč za celý týden. Je nutné hlásit se předem. Přihlašování je možné od 15. 2. 2020 na www.iris.cz.

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 582 338 278, 603 298 039
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Akce finančně podpořilo: Statutární město Prostějov, Olomoucký kraj a MŽP v rámci projektů *O přírodě v přírodě se seniory* a *Bádáme v přírodě, objevujeme a pomáháme.*

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Společnost pro ochranu ptactva
P. O. Box 65, 751 51 Přerov 1
Czech Republic

tel.: 725 743 975
e-mail: info@mos-cso.cz
www: http://www.mos-cso.cz

Vybíráme z tiskových zpráv
Bankovní spojení:
KB Přerov 32434-831/0100

První čápi se vrací na hnízdiště. Ohrožit je mohou otrávení hraboši.

Praha, 17. února 2020. Ministerstvo zemědělství od 13. února povolilo rozsypávání jedu proti hrabošům Stutox II na povrch půdy. Česká společnost ornitologická od loňského léta upozorňuje na nebezpečí tohoto jedu. Granulemi volně rozhozenými po polích se mohou kromě hrabošů otrávit i další živočichové. Kromě toho hrozí také sekundární otrava, když přiotrávené hraboše pozrou predátoři jako sovy, volavky nebo čápi, kteří se v těchto dnech už začínají vracet na hnízdiště. Povolení platí do 11. června, tedy do doby, kdy je v plném proudu hnízdní sezóna a právě v této době budou ptáci shánět vhodnou potravu pro mláďata. Otrávení hraboši pro ně budou snadnou kořistí.

Ornitologové považují jed za nebezpečné řešení. „Chápeme, že pro některé zemědělce je stávající gradace podobnou kalamiťou, jako bylo sucho v roce 2018. Chemické řešení je ale nešťastné, protože se přitom mohou otrávit i přirození predátoři a do budoucna tím jen problémy s hraboši prohloubíme. Podobně jako u jiných přírodních kalamit by měl stát podpořit ty zemědělce, kteří s hraboši bojují bez chemie, ale nejsou úspěšní. Ale především by měl stát zavést systémové změny vedoucí k celkovému posílení přirozených funkcí krajiny, k cílené podpoře predátorů hrabošů a k zavěšení státem garantovaného pojištění proti škodám způsobeným hraboši,“ vysvětluje Václav Zámečník, zemědělský specialista České společnosti ornitologické.

Už loni v srpnu povolilo ministerstvo povrchové rozsypávání jedu. „Upozornili jsme na to tenkrát tiskovou zprávou, u veřejnosti se zvedla velká vlna odporu a ministr Toman během jednoho týdne povolení rozsypávat jed stáhl. Jedem se loni otrávil například čápi, bažanti a zajáci. Máme obavy, že se to stane znovu,“ sděluje Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické.

Ministerstvo zemědělství vydalo k trávení hrabošů oficiální vyjádření. „Text ale obsahuje zavádějící informace a jasně směřuje k tomu, aby přesvědčil nepozorného čtenáře, že žádné riziko nehrozí. Tvrdí například, že predátorům hrabošů nehrozí otrava kvůli tomu, že nežerou hrabošovo trávicí ústrojí. Není to pravda. Volavky, čápi i sovy poly-

Volavka popelavá hraboše polyká vcelku. Za pár minut může na poli sesbírat dostatek hrabošů na to, aby jí hrozila smrtelná otrava.
Foto: Lenka Pešáková

kají hraboše vcelku a otravy fosfidem zinku, účinnou látkou Stutoxu, jsou zdokumentované i u dravců jako je káně lesní, moták pochop, orel královský a orel mořský,“ upozorňuje Vermouzek.

Dalším rozporuplným tvrzením je, že v případech extrémního výskytu hrabošů je aplikace do nor nereálná a logisticky nezvládnutelná, a proto je třeba jed aplikovat povrchově. Zároveň má ale zemědělec za povinnost jednou za den sesbírat uhynulé hraboše z pole. „Nedává to smysl. Má-li zemědělec dost lidí na to, aby sesbíral z kaž-

dého hektaru tisíce uhynulých hrabošů, jak to, že nemá lidi na vkládání jedu do nor?“, ptá se Vermouzek.

Ornitologové apelují na veřejnost, aby si více všimla, co se v krajině děje. Pokud zjistíte, že na poli leží mrtví ptáci, zajáci a další živočichové, pošlete informaci na Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) podatelna@ukzuz.cz a v kopii na ČSO cso@birdlife.cz a ČIŽP podatelna@cipz.cz

Kontakt pro další informace

Zdeněk Vermouzek,
ředitel České společnosti ornitologické,
verm@birdlife.cz, tel. 773 380 285

Václav Zámečník,
zemědělský specialista ČSO,
tel.: 776 368 360, zamecnik@birdlife.cz

První čápi bílí se v těchto dnech již vrací na svá hnízdiště. Otrávení hraboši jsou pro ně snadnou kořistí. Mohou být ale tou poslední.
Foto: Vladimír Gahura

Pozn.: Česká společnost ornitologická dlouhodobě upozorňuje, že kvůli intenzivnímu zemědělství mizí z České republiky polní ptáci, zhoršuje se kvalita půdy a povrchové i podzemní vody jsou znečištěné pesticidy. V prosinci 2019 ornitologové předali petici s 56 tisíci podpisy, ve které apelují na ministra zemědělství Miroslava Tomana, aby se zasadil o zdravé zemědělství a pestrou krajinu.

Ptákem roku 2020 je jiříčka obecná

Praha, 18. února 2020. Česká společnost ornitologická vyhláší Ptákem roku 2020 jiříčku obecnou. Pomyslné žezlo přebírá od hrdličky divoké. Přesto, že každá z nich vyhledává jiné životní prostředí, plachá hrdlička v zemědělské krajině a jiříčka naopak v těsné blízkosti lidí, jedno mají společné. Ohrožuje je lidská činnost, kvůli které jim mizí prostor pro život. Udělením titulu jiříčce obecné chtějí ornitologové upozornit na ubývání vhodného životního prostředí vlivem stavebních úprav a zásahů do hnízdišť.

Titul Pták roku uděluje Česká společnost ornitologická (ČSO) obvykle druhům, které jsou veřejnosti dobře známé, v případě jiříčky jsou ale ornitologové se slovem „známá“ opatrní. „Jiříčka je všeobecně považována za všudypřítomný druh, který zná každé malé dítě, ale ani my, ornitologové, nemůžeme s jistotou říci, že jiříčku dokonale známe. Přesto, že žije v blízkosti lidí, pojí se s ní některá tajemství a záhady, které se nedaří objasnit,“ říká Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické.

Jiříčka je tažný druh zimující v Africe. Kde přesně, to známo není. „Víme, že jiříčka při cestě do zimovišť překonává Saharu, ale kam až doletí, to je záhadou, kterou řeší odborníci napříč celým kontinentem. Navzdory desítkám tisíc kroužků, umístěným na opeřené jiříččí nohy, se nám dosud ani jeden nevrátil ze země jižně od Sahary,“ vysvětluje Lukáš Viktora, odborník ČSO na ochranu ptáků v zástavbě.

Díky kroužkování ale ornitologové vědí, že se jiříčky věrně vrací tam, kde hnízdí. „Na hnízdiště jiříčky přilétají na přelomu dubna a května, s prvními z nich se můžeme setkat kolem svátku svatého Jiří 24. dubna. Bud' využívají staré hnízdo, anebo, pokud nemohou, staví nové z bláta a slin. Umísťují ho vždy na vnější zdi budov, nejčastěji pod římsy, do okenních nik nebo zapuštěných lodžii,“ říká Viktora.

Jiříčky žijí v souladu s člověkem po tisíciletí a dlouhou dobu se jednalo o vztah harmonický, trhliny za-

Na zem jiříčky slétají zpravidla jen tehdy, když sbírají bláto pro stavbu hnízda.
Foto: Jiří Bohdal

Hnízdo jiříček je precizní stavba s hmotností okolo poloviny kilogramu, složená z tisícovky slisovaných a slinami pospojovaných kousků bláta.
Foto: Jan Ševčík

čal získávat až v poslední době. „Intenzivní velkoplošné hospodaření narušující pestrost krajiny, masivní aplikace chemikálií – to vše způsobuje úbytek hmyzu jak ve volné krajině, tak i v zastavěných oblastech. K tomu se přidává i další, poměrně nový trend – shazování jiříččích hnízd v obavách z hromadícího se trusu pod nimi. Přitom stačí pod hnízdo umístit podložku, která trus zachytí,“ radí Viktora.

Jiříčka je společenský pták, kolonie mohou čítat desítky, vzácně až stovky párů. „Pokud se někde rozhodnou postavit hnízda, jde o volbu na celý život. Celé generace jiříček obývají tentýž objekt po desítky let. Často obsadí ještě hrubou stavbu před dokončením a pak se každý rok na osvědčené hnízdiště vrací, přičemž okolní zástavbu nechávají bez povšimnutí,“ říká Viktora.

Neuvážené stavební úpravy a mechanické zábrany mohou být pro jiříčky nejenom komplikací, ale i smrtící pastí. „Na panelové zástavbě jsou oblíbeným hnízdištěm zapuštěné lodžie. Kvůli jejich zasklívání, případně preventivnímu zasítování proti holubům, tak mizí další hnízdní příležitosti. Stačilo by použít pevně vypnutou síťovinu s většími oky, kterými holubi nepro-

lezou, ale jiříčky ano. Dalším nebezpečím pro jiříčky jsou mechanické zábrany, z nichž nejhorší jsou bodce, které mohou ptáky zranovat. Popřípadě vlastníci instalují na stěny provizorní překážky – igelitové tašky, CD disky, v horším případě volně vlající síťovinu, která může být pro jiříčky smrtící pastí. My lidé se tak připravujeme o malé pomocníky, kteří nás zbavují komárů, mšic, muchniček a dalšího hmyzu,“ vysvětluje Viktora.

Stavba hnízda jiříčkám zabere asi deset až čtrnáct dní. „Problémem při hledání stavebního materiálu může být sucho. Z vysušené hlíny jiříčky hnízdo nepostaví, potřebují bláto, které bude dobře lepit. Každý z nás může jiříčkám pomoci tak, že jim na zahradě připraví nádobu s hlínou, kterou zalije vodou. Pokud jsou jiříčky v okolí, rychle zdroj bláta najdou. Další možností, jak jiříčkám pomoci, je umístění umělých hnízd, která dobře přijímají a úspěšně v nich vyvádějí mladá,“ radí Viktora.

Navzdory všem nástrahám a úkladům jiříčky určitě na jaře přiletí a budou tu s námi po celé léto i v letech následujících. ČSO proto vyzývá veřejnost, aby si jiříččích hnízd všimla a svá pozorování zaznamenávala do databáze na webové stránce www.rorysi.cz. Údaje pomohou ornitologům získat lepší přehled o naší populaci jiříček, ale také například úředníkům při rozhodování o stavebních úpravách.

Kontakt pro další informace

Zdeněk Vermouzek,
ředitel České společnosti ornitologické,
verm@birdlife.cz, tel. 773 380 285

Lukáš Viktora,
odborník ČSO na ochranu ptáků v zástavbě,
777 579 542, viktora@birdlife.cz

Knihovna města Olomouce

Knihovna města Olomouce se připojuje k celostátně vyhlášenému Březnu – měsíci čtenářů, kdy v centru zájmu stojí hlavně čtenář a čtení. Knihovna si bude své čtenáře, ale i všechny ostatní návštěvníky celý měsíc hýčkat – rozmanité akce v ústřední budově i na pobočkách lze nalézt na www.kmol.cz nebo na Facebooku. Letos v roce významného výročí J. A. Komenského Knihovna města Olomouce vyhlásí a ocení nejlepšího čtenáře – spolupracujícího učitele/ku.

Pěstounská péče – proč ano?

Regionální koordinátorka organizace Dobrá rodina o.p.s. Mgr. Vendula Kaprálová přichází s novými pohledy na téma pěstounské péče v úterý 3. března 2020 v 17 hodin v budově na náměstí Republiky. Vysvětlí, jak je možno stát se pěstounem, jaké jsou rozdíly v běžné výchově biologických dětí a dětí v pěstounské péči, a zodpoví všechny dotazy.

Putování po stopách J. A. Komenského

Zábavná vědomostní soutěž pro děti pokračuje na pobočce Neředín celý březen 2020, tentokrát mají detektivové odhalit zajímavé momenty pedagogova života.

Saharská Afrika v proměnách času

S Lenkou Hrabalovou pronikneme na pobočce Neředín ve středu 4. března 2020 v 17 hodin do dědictví starého světa, jeho úžasných kultur, ale i krutého otrokářského systému na severu Afriky, který dodnes ovlivňuje dění nejen v celé této oblasti, ale zprostředkovaně i na celém světě.

Právo není suchopár: Římské právo

Knihovna spolu s neziskovou společností EuForAll, o.s. pokračuje v besedách z oblasti práva. V budově na náměstí Republiky se ve čtvrtek 5. března 2020 v 16 hodin sejdeme s JUDr. Jarmilou Podivínskou a představíme si Zákon dvanácti desek, nejstarší ustanovení římského práva, pocházející z poloviny 5. století př. n. l. Nebudou chybět ani úsměvné případy ze soudních síní i předsíní.

Květinová přání

Dárek pro maminku, babičku, sestřičku či kamarádku k Mezinárodnímu dni žen si mohou děti vyrobit na pobočce Brněnská ve čtvrtek 5. března 2020 mezi 13 a 18 hodinou.

FENG SHUI: Cesta k úspěchu a harmonii

S Ivou Matyášovou se v úterý 10. března 2020 v 17 hodin v budově na náměstí Republiky dozvíme, jak nám metoda Feng Shui pomůže vytvořit z domova i pracoviště harmonické místo podporující zdraví a úspěchy.

Jarní hrátky s batolátky

Celostátní projekt S knížkou do života věnovaný podpoře čtenářství dětí již od narození pokračuje setkáním rodičů či prarodičů s těmi úplně malými dětmi ve středu 11. března 2020 od 10 hodin na pobočce Brněnská. Zábavné setkání nad knížkami bude tentokrát doplněno bazárkem oblečení, kam můžete přinést dětské oblečení pro věk 0 – 5 let.

Konverzační kurzy angličtiny – Bass Reeves

Pro středně pokročilé a pokročilé znalce angličtiny zahajujeme ve čtvrtek 12. března 2020 v 17 hodin v budově na náměstí Republiky pravidelná konverzační setkávání s rodilými Američany. Po krátké prezentaci příběhu legendárního hrdiny Basse Reeve se jeho pohnutý osud a historie tohoto období stane námětem následné konverzace.

Madeira – ostrov úsměvů a věčného jara

Ing. Petr Kozel představí ve čtvrtek 12. března 2020 v 17 hodin na pobočce Jungmannova kvetoucí ostrov, jeho vlídné obyvatele, zajímavosti z historie i současnosti ostrova, hlavního města Funchalu a dalších sídel.

Klub deskových her

Klub deskových her se seje v pondělí 16. března 2020 od 15 do 18 hodin v budově na náměstí Republiky. Přivítáme i na další zájemce, kteří si mohou zahrát klasické či nové stolní hry. Hry si lze i půjčit domů. Přihlášení bud' v knihovně nebo na deskovky@kmol.cz. Přednost mají členové klubu.

Škola v knihovně - krasopis

Zábavné odpoledne jako připomínku výročí J. A. Komenského připravilo oddělení pro děti a mládež v budově na náměstí Republiky v úterý 17. března 2020 od 12 do 17 hodin.

Trénování paměti

Jak paměť funguje, jak ji lze pomoci mnoha cvičení aktivně posilovat a tak si udržet jasnou mysl i v pokročilém věku vysvětlí člen České společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging Martin Král na pobočce Jungmannova v úterý 17. března 2020 v 16 hodin

Herní odpoledne

Do klubovny budovy na náměstí Republiky mohou přijít všichni, kteří si chtějí porovnat své znalosti, hbitost a rychlý úsudek s ostatními. Užijí si zábavu s dalšími chytřáky nebo využijí vlastního těla při studiové střelbě The Shoot či sadě sportů Sports Champions. Těšíme se v úterý 17. března 2020 od 16 do 18 hodin, vhodné je se předem přihlásit na 585 545 129.

Tajemné kruhy v obilí

Zájemce o záhady zveme na přednášku Tonicy Plíškové, historičky, nezávislé badatelky a autorky několika knih o kruzích v obilí v úterý 17. března 2020 od 17 hodin na pobočce Brněnská. Zaměříme se na náš region.

Turnaj Dobble

Všichni zapálení hráči jsou zváni ve čtvrtek 26. března 2020 od 16 do 18 hodin do budovy na náměstí Republiky na spoustu zábavy, soubojů a odměn pro vítěze. Přihlášky na deskovky@kmol.cz či osobně nejpozději v 15:30 hodin, kdy začíná registrace.

Noc s Andersenem

Úžasná noc z pátku 27. března na sobotu 28. března 2020 – nocování v knihovně podporující čtení a čtenářské dovednosti, spojené se soutěží a odhalující noční tajemství budov, ve kterých bydlí knihy, čeká na mladé čtenáře již tradičně v dětském oddělení na náměstí Republiky a na pobočkách Brněnská a Jungmannova. Čtenáři od 9 do 12 let se mohou hlásit u svých knihovnic.

Škola v knihovně – výtvarné tvoření

Již druhé zábavné odpoledne jako připomínka výročí J. A. Komenského čeká děti v oddělení pro děti a mládež v budově na náměstí Republiky v úterý 30. března 2020 od 12 do 17 hodin.

Italská renesance

Na rozdíl od předchozí gotické zjemnělosti spjaté hlavně s dvorským ovzduším se v Itálii formuje mezi intelektuály zájem nejen o duchovní svět, ale i o přírodu a vše co člověka obklopuje. S Mgr. Věrou Mičkovou, pedagožkou a textilní výtvarnicí, si připomeneme významná centra malířství, a sochařství jako Benátky, Florencii a Řím ve čtvrtek 2. dubna 2020 v 16 hodin v budově na náměstí Republiky.

VÝSTAVY

Rozpor - výstava obrazů dvou studentek ze Střední školy designu a módy zaujme kombinovanými technikami malby na pobočce Brněnská. Bude zahájena vernisáží v úterý 3. března 2020 v 17:30 a potrvá až do května. Na pobočce stále pokračuje i výstava Panenky našich maminek. Panenky Sonni (Biggi nebo Ari) mají stále své kouzlo.

Budovu na náměstí Republiky do 31. března 2020 oživují snímky krajin, zejména v podobě panoramatických fotografií, autora střední Moravy Petra Fialy. Jeho oblíbenou krajinou jsou blízké Jeseníky, ale příležitostně nepohrdne ani focením architektury, lidí či zvířat.

KULTURNÍ PŘEHLED BŘEZEN 2020

VÝSTAVY

Zámecká galerie

po – pá, 9.00 – 12.30 a 13.00 – 16.00 hodin
6. března – 9. dubna 2020

Jan Čížek - výstava fotografií

Vernisáž 6. 3. 2020 v 17.00 hodin
Vstupné dobrovolné

KONCERTY

Středa 25. března v 19.00 hodinn

Koncertní sál zámku

V mořském vánku

Jiří Meca – kytara

Michaela Meca – příčná flétna

Vstupné dospělí 120 Kč, abonenti 100 Kč,
studenti a ZTP 60 Kč, žáci ZUŠ vstupné zdarma.

DIVADLA

Předprodej v TIC Konice, tel. 582 334 987

Neděle 22. března v 15.00 hodin

Koncertní sál zámku

Jak voní štěstí

Zábavný pořad zpěvačky a herečky

Hanky Křížkové

Vstupné: 250 Kč, předprodej / ZTP / senioři 200 Kč

Neděle 29. března v 19.00 hodin

Moravské divadlo Olomouc

Vzpoura nevěst

Činohra plná humoru autorem Janky Ryšánek Schmiedtové a Michaely Doleželové. Odjezd z autobusového nádraží v Konici v 17.30 hodin (s možností přístupu po trase do OL). **VYPRODÁNO!**

AKCE

Pátek 13. března v 18.00 hodin

Komunitní centrum

Bylinky od hlavy až k patě

Přednáška litovelského bylinkáře Vládi Vytáskova o využití léčivých rostlin pro léčbu různých nemocí a potlačení bolesti.

Úterý 24. března v 16.00 hodin

Komunitní centrum

Máme doma prvňáka

Co by měl umět předškolák, jak ho podpořit a pomoci mu zvládnout nástup do školy, role rodičů a rodiny v předškolní výchově. Workshop vede Mgr. Ivana Dušková z Pedagogicko-psychologické poradny v Prostějově.

ZÁMEK

Otevřeno od pondělí do pátku 9.00–12.30 a 13.00–16.00 hod.

Zajišťujeme prohlídky **zámku Konice** a expozic **Muzea řemesel Konicka, z. s.** Víkendy mimo sezónu pouze na objednání! Doba trvání prohlídky je 45 minut. Vstupenky zakoupíte v TIC.

Informace: 739 333 721, 582 334 987

Správce zámku: 602 934 905

KNIHOVNY

KONICE – v 1. patře konického zámku

Půjčovní doba: pondělí – středa – pátek 9.00–11.00 a 11.30–16.00
www.konicka.knihovna.cz

Křemenec - půjčovní doba: pátek – (zimní čas) 16.00 – 17.30

Nová Dědina - půjčovní doba: sobota – lichý týden 14.00 – 15.00 hodin

Městské kulturní středisko Konice, Kostelní 46, 798 52 Konice
IČO: 00209988, Banka: 23339701/0100 Komerční Banka
Telefon: 582 397 250, mobil: 601 590 007,
web: www.mekskonice.cz, mail: kultura@konice.cz

Papír

Plasty

Sklo

Olomouc třídí odpad,

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

• sbíráme,

• separujeme,

• recyklujeme

přidejte se také vy...

TECHNICKÉ SLUŽBY:
MĚSTA OLMOUC

Městské muzeum Rýmařov

Milí přátelé,
dovolte mi Vás pozvat na kulturní akce Městského muzea Rýmařov v měsíci březnu.

V sobotu 7. března v 16 hodin zahájíme v **Galerii Octopus** výstavu obrazů a kreseb významné české výtvarné autorky **OLGY KARLÍKOVÉ**, jež nese název **PERLENÍ**. Výstavu zahájí výtvarník a kurátor Galerie Jiřího Jílka v Šumperku **Miroslav Koval**. Výstava potrvá do 4. dubna 2020.

Současně zahájíme také vzpomínkovou výstavu na rýmařovského výtvarníka a učitele **TO-MÁŠE MATERU** (7. 3. 1933–8. 12. 2019), který by 7. března oslavil 87. narozeniny. Jeho dílo a osobnost připomeneme výstavou v komorním prostoru **galerie Pranýř**. Ta bude slo-

žena z děl a fotografií výhradně ze soukromých sbírek. Výstava potrvá do 26. dubna 2020.

Do této neděle 1. března ještě stihnete nádhernou výstavu obrazů a kreseb Markéty Kuxové a Adama Dostála z Horní Loděnice a výstavu věnovanou rýmařovským turistům. Těšíme se na setkání. Za Městské muzeum Rýmařov

Mgr. Michal Vyhliďal
Městské muzeum Rýmařov
nám. Míru 6, Rýmařov
tel.: 554 254 382
museum@inforymarov.cz

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus
vás zvou na výstavu obrazů a kreseb

Olga KARLÍKOVÁ Perlení

Výstava bude zahájena 7. března 2020
v 16 hodin a potrvá do 4. dubna 2020
úvodní slovo Miroslav Koval

Březnové kulturní akce ve Velké Bystřici

1. 3. (ne) 9:00–17:00 • sportovní hala
Na Letné

BOBO CUP

Velký žákovský turnaj v miniházené.

14. 3. (so) 14:00–16:00 • orlovna

Vlaštovkiada

Skauti zvou na soutěžní klání s vlastnoručně vyrobenými papírovými vlaštovkami a šipkami. Která doletí nejdál? Pořádá Junák – český skaut, 12. oddíl.

14. 3. (so) 20:00–02:00 • KD Nadační

Josefovské šibřinky

Házená Velká Bystřice, z. s. zve na již XX. Josefovské šibřinky. Hraje skupina METHYL. Vstupné: masky 50 Kč, ostatní 100 Kč. Předprodej vstupenek s místenkami od 14. 2. 2020 do 11. 3. 2020 v KIC Velká Bystřice. Telefonické rezervace míst na č. 734 236 502 (rezervované vstupenky je nutno vyzvednout do 3 pracovních dnů).

24. 3. (so) 17:00–18:00 • lávka u zastávky ČD

Vynášení smrtky

„Smrt plave po vodě nové jaro k nám jede.“ Děti z folklorních souborů Čekanka a Krušpánek vynesou smrtku a vyprovodí tak poslední zbytky zimy. Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici®, koná se za finanční podpory Olomouckého kraje.

28. 3. (so) 17:00–18:00 • galeriezet

Michaela Terčová: Mezi nebem a zemí

Vernisáž výstavy obrazů a textilií. Michaela Terčová žije a pracuje v Ostravě a v Olomouci. Vystudovala Pedagogickou fakultu Palackého univerzity v Olomouci a soukromě studovala u akademického sochaře Karla Lenharta. Působila na Ostravské univerzitě v Ostravě interně od roku 1976 jako docent katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty a externě vyučovala na katedře výtvarné výchovy PdF UP Olomouc. Zabývá se volnou, převážně textilní výtvarnou tvorbou, teorií výchovy, filozofií, estetikou a vy-

učuje prostorovou a textilní tvorbu. Její vlastní experimentální výtvarná činnost i práce se studenty často přesahuje rámec oboru do malby a do roviny sociální a environmentální. Je členkou Unie výtvarných umělců ČR a Unie výtvarných umělců Olomoucka. Výsledky výtvarné, pedagogické a teoretické práce pravidelně prezentuje na výstavách, konferencích, sympoziích a ve sbornících. Samostatně vystavuje od roku 1990. Její práce jsou zastoupeny v soukromých sbírkách v Česku, Německu, Velké Británii, Švédsku, USA, Austrálii, Indii a Japonsku. Výstava potrvá do 28. 5. 2020, galeriezet je otevřena pondělí až pátek od 8:30 do 17:00 hod.

29. 3. (ne) 14:00 – 15:00 • galeriezet
Kruh přátel hudby: **Pražské smyčcové duo a František Novotný**

František Novotný – mluvené slovo, Miloš Černý – housle, Eva Šašinková – kontrabas. Víte, jak se žilo za první republiky? Jaká byla oblíbená jídla našich slavných autorů, který z našich skladatelů získal olympijskou medaili? Chcete vědět, co rád jedl Mozart, kolik měl dětí J. S. Bach a proč se nedostala na měsíc česká tlačenka? Unikátní, velice úspěšný pořad je poetickou a úsměvnou úklonou našim i světovým klasikům, kterou nabízejí současný oblíbený básník, textař, rozhlasový moderátor a autor Českého rozhlasu „Dvojka“ PhDr. František Novotný, spolu s kontrabasovou virtuózkou Evou Šašinkovou a houslistou doc. Milošem Černým, členem bývalého Kocianova kvarteta, komponistou a hudebním pedagogem na DAMU.

Koncert **Pigs on the wing** revivalové skupiny **PINK FLOYD Slovak Tribute band** v rámci **Wish you were tour**.

23. 5. (so) 20:00–23:00 • amfiteátr
Pořádá Velkobystřická kulturní společnost, o.s.

Cena vstupenky v předprodeji 150 Kč, v den akce 300 Kč.

Předprodej: KIC Velká Bystřice Po–Pá 8:30–17 hod., IC Olomouc Po–Ne 9–19 hod.

Bílý kámen® – předprodej autobusových místenek

1. 5. (pá) 7:00–16:00 • Vojenský výcvikový prostor Libavá

V Kulturním a informačním centru Velká Bystřice bude od 10. března zahájen předprodej jízdenek s místenkou do autobusu na akci Bílý kámen®, která se uskuteční 1. května. Cena místenky včetně vstupenky je z Velké Bystřice 200 Kč dospělí, děti 150 Kč, z Olomouce 230 Kč dospělí, děti 180 Kč. Děti do 10 let bez nároku na místo k sezení zdarma. Kočárky nepřevážujeme. S nákupem místenek neváhejte, počet míst je omezen!

Akci pořádá město Velká Bystřice, soubor Haná Velká Bystřice a spolek Lubavia.

Objednávky:

kic@muvb.cz, tel. 734 236 502

Podrobné informace o akci naleznete na: www.bilykamen-libava.cz

Kontakt:

Mgr. Martina Skálová
vedoucí odboru kultury a informací

Město Velká Bystřice
Zámecké náměstí 79, 78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz

Muzeum a galerie v Prostějově
ve spolupráci se Statutárním městem Prostějovem
pod záštitou primátora Mgr. Františka Jury
si Vás dovolují pozvat na výstavu

HUSSERL ART-ACTIVE FENOMENOLOGICKÉ APROPRIACE

LUDEK BARTA MILOŠ KARÁSEK OBRAZY SOCHY

Výstava se koná u příležitosti mezinárodního fenomenologického kolokvia
„Prostějov Edmunda Husserla a znovuzrození evropského racia“.

Motivická vernisáž se uskuteční 8. dubna 2020 v 17.00 za přítomnosti autorů a účastníků kolokvia!

5.3.–3.5.2020

Hlavní budova muzea, T. G. Masaryka 2, Prostějov

Na akci budou používány obrazové záznamy pro propagační a dokumentační potřeby organizace. Organizace je zřizována a financována Olomouckým krajem.

Srdečně Vás zveme do barokní sýpky v Luděrově na opojný koktejl šansonů, veršů a povídaní o tradičních francouzských alkoholických nápojích inspirovaný především repertoárem kabaretu Chat Noir na pařížském Montmartru v podání paní Evy Kriz-Lifkové za doprovodu pana Milana Dvořáka pod názvem

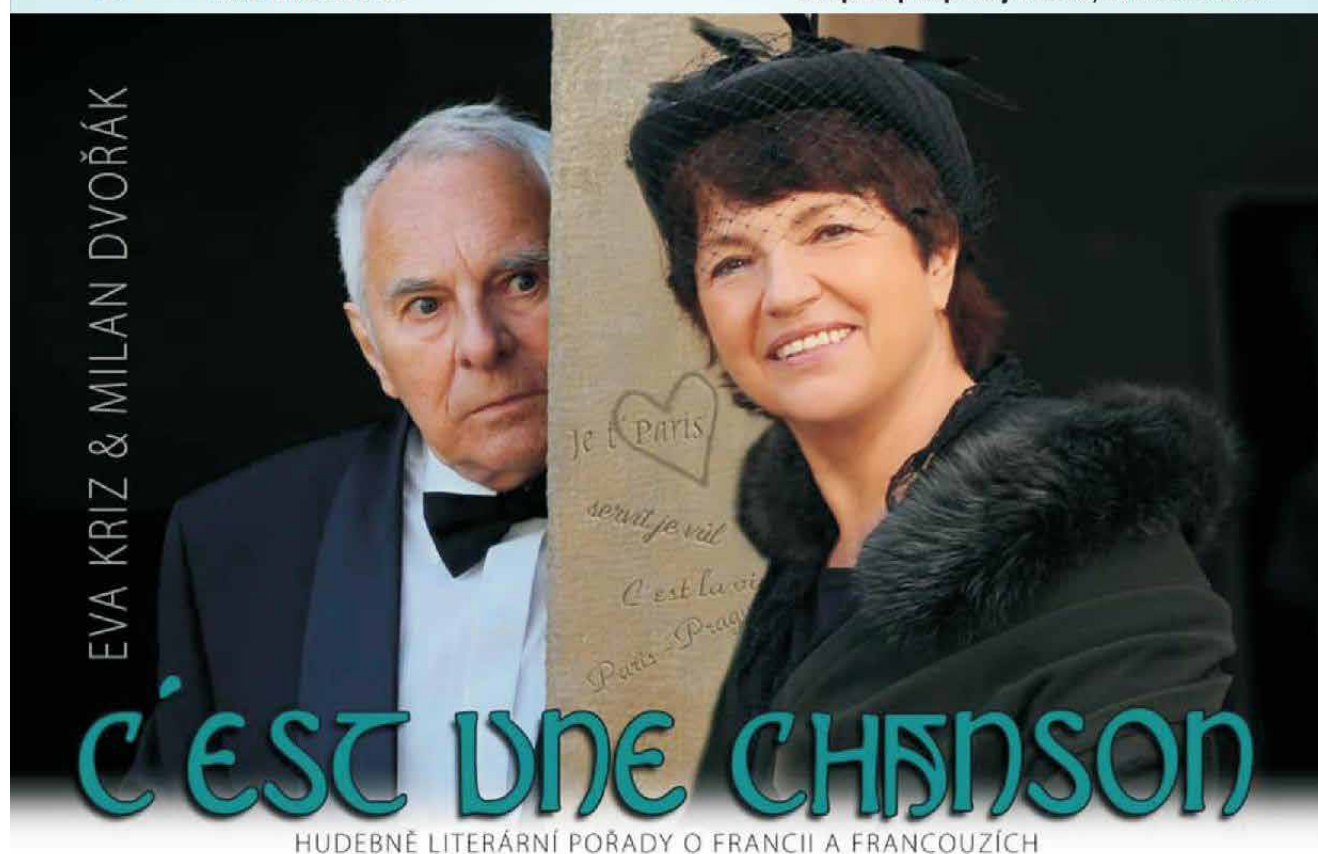
Šansony vinné i nevinné

21. března 2020 v 17 hodin

Rezervace vstupenek na: osunas@seznam.cz, tel.: 604 246 932

Vstupné v předprodeji 200 Kč, na místě 250 Kč

HUDEBNĚ LITERÁRNÍ POŘADY O FRANCII A FRANCOUZÍCH

Eva Kriz - Lifková vykouřila na svoji sólovou dráhu nejprve v Praze jako interpretka černošských spirituálů a gospelů ve skupinách Erastus a Spirituál kvintet. Láska k duchovní hudbě a mnohaleté studium zpěvu v Paříži jí umožnily sólově účinkovat ve Francii nejen v řadě oratorií a kantát, ale i v mnoha samostatných koncertech, věnovaných převážně renesanční a barokní hudbě. Život ve Francii jí umožnil postupně vstřebávat francouzskou hudební kulturu, zejména klasický šanson. Od svého návratu do Prahy v roce 1989 působila jako členka Pražských madrigalistů, sólistka Bach collegia a jiných hudebních souborů. Již několik let se věnuje také pedagogické činnosti – na Francouzském lyceu v Praze vyučuje ve francouzštině hudbu, řídí školní sbor a orchestr. V rámci spolupráce s Občanským sdružením Audabiac vedla v létě 2006 v jižní Francii v Provence atelier sborového zpěvu, určený dětem z dětského domova. Díky svému všestrannému hudebnímu talentu vystupuje úspěšně jako sólistka a autorka komponovaných hudebních pořadů věnovaných převážně francouzským šansonům.

Milan Dvořák je český hudební skladatel a klavírista (jazz, pop, šanson). Je autor hudby k filmům (Zítřka to roztočíme, drahoušku a další komedie Petra Schulhoffa, Vlčílův Pasáček z doliny atd.), písní a orchestrálních skladeb, jazzových etud a dalších skladeb. Vedoucí doprovodné skupiny Hany Hegerové v letech 1965 až 1990, klavírista skupiny Ewy Pilarové a Ewy Kriz, člen Swing Quartetu Praha, profesor kompozice na Konzervatoři Jaroslava Ježka.

Zahájení sezóny a březen na hradě Šternberk

První březnovou sobotu se znovu otevřou brány hradu Šternberk a bude zahájena návštěvnická sezona 2020. Na první program roku se mohou návštěvníci těšit v sobotu 7. března, kdy budou mimo prohlídek hradu připravené masopustní ochutnávky. Navštívit hrad Šternberk bude možné i v soboty 14., 21. a 28. března 2020.

Zahájení sezóny a masopustní ochutnávky

První prohlídky roku 2020 proběhnou v sobotu 7. března. Návštěvníci si mohou vybrat ze dvou návštěvnických okruhů. Buď navštíví 1. základní okruh „Liechtensteinské sbírky“, kdy budou prohlídky začínat v 10, 12 a 14 hodin. Nebo zvolit výběrový technický okruh „Od kuchyně po půdu“, který bude speciálně v nabídce pro tento den. Technický okruh je přístupný jen při výjimečných příležitostech, proto doporučujeme jeho návštěvu. Prohlídky budou začínat v 11 a 13 hodin.

Jelikož se jedná o zahájení sezóny, zakončíme všechny prohlídky v Liechtensteinské kuchyni, kde připravíme pro návštěvníky masopustní ochutnávky. Některé pokrmy budou v rámci prohlídek k dispozici zdarma, jiné si mohou návštěvníci zakoupit. Vše připraveno dle tradičních receptů.

Věříme, že si první březnovou sobotu naplánujete cestu na hrad Šternberk a zahájíte společně s námi novou návštěvnickou sezonu. Těšíme se na viděnou.

Začátky prohlídek:

- 1. okruh „Liechtensteinské sbírky“: 10.00 / 12.00 / 14.00
- Výběrový technický okruh „Od kuchyně po půdu“: 11.00 / 13.00

Program:

- Prohlídky hradu
- Masopustní ochutnávky

Vstupné:

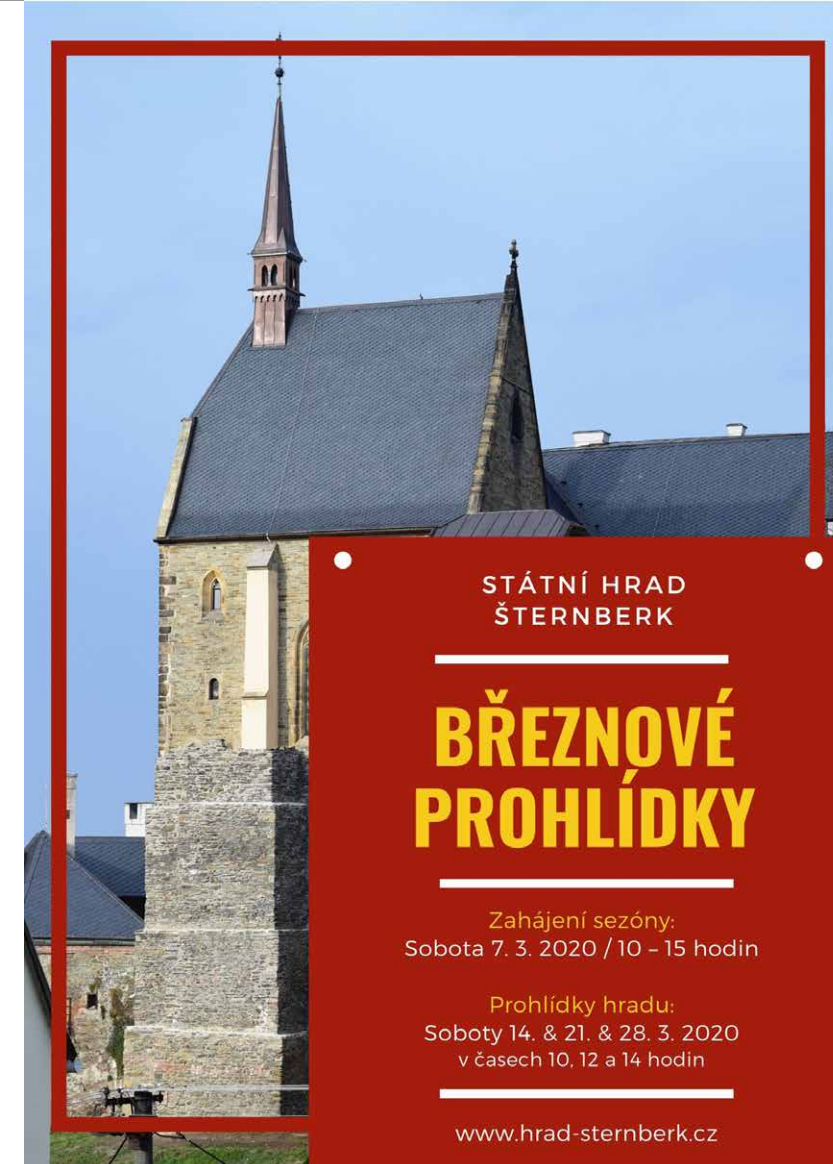
- 1. okruh: 150 Kč / 110 Kč / 400 Kč
- Technický okruh: 130 Kč / 90 Kč / 340 Kč

Mgr. Jan Gottwald

tel. 604777650

email: gottwald.jan@npu.cz

web: www.hrad-sternberk.cz

Partner Zeleného kruhu Olomouc

Z hněvotínského mysliveckého plesu

Mezi oblíbené kulturní akce pořádané každoročně v obci Hněvotín, ležící nedaleko krajského města Olomouce, patří bezesporu Myslivecký ples, pořádaný členy zdejšího Mysliveckého spolku Blata Hněvotín. Letošní již čtrnáctý ročník se uskutečnil 15-tého února v nově upraveném sále i zázemí zdejšího kulturního domu a těšil se hojně účasti návštěvníků.

Krom zvěřinové kuchyně, programu, připravenému občerstvení a bohaté zvěřinové tomboly, která obsahovala zvěř drobnou i spárkatou se projevil stále se zlepšující vztah občanů k myslivcům a myslivosti jako celku. Hned u vchodu si roli biletářů vyzkoušeli Petr Kubíček a Mirek Špičák, kteří s přáním příjemné zábavy a úsměvem předávali návštěvníkům plesu slosovateľné vstupenky. Jako každý rok nechyběla nabídka přípitku a šatna zdarma, obsluhovaná Vlastimilem Handlem a Mirkem Dočkalem. Další kroky po obhlídce vystavené tomboly vedly k místu prodeje losů, o které se staral Rosta Parák a Jarda Ondříšek. Místa u jednotlivých stolů byla zajištěna předem a jelikož nebyl předprodej vstupenek, musely se pro velký zájem některým návštěvníkům dodatečně nosit židle ze spodu, za což se omlouváme.

Návštěvníky plesu přivítal jménem MS Jiří Vorálek a seznámil je s programem a místy výjeje jednotlivých

Mladí členové klubu sportovních tanců při předtančení

druhů připraveného občerstvení. Mezi návštěvníky jsou každoročně také členové zastupitelstva obce, letos jsem viděl 1. místostarostu Miloslava Antla se svou chotí. V úvodu mladí členové klubu sportovního tance

QUICT, předvedli ukázkou vy-

braných druhů tanců, tím byl ples zahájen. K poslechu a tanci hrála oblíbená skupina TRIFID vedená Zdeňkem Dvořákem.

Nečekaný nápor zaznamenal výčep kde se čepovala Plzeň, roli výčepního bravurně zastával Štěpán Fill. Vedlejší okénko s kávou, čajem, nealkem, chlebičky, chuťovkami a pamlasky obsluhoval čekatel Richard Krč a adept Ondřej Šohaj. Peklo v suterénu měl na povel myslivecký hospodář Pavel Toman. O výdej jídla se v prvním poschodí staral předseda MS MUDr. Pavel Andrš. O mytí nádobí se staral Alois Hrubý. Zvláštní pochvalu si zaslouží manželé Pospíšilovi, kteří připravili čtyři druhy pomazánek s kterých ráno před plesem společně se skupinou přátel připravili 1200 chuťovek a 250 chlebiček.

Pohled do sálu

První místostarosta s chotí při tanci.

Bohatá tombola

Z hněvotínského mysliveckého plesu

Prodej vstupenek

Celý ples se nesl v příjemné a přátelské atmosféře a přispěl k navázání celé řady nových přátelství. Netrpělivě očekávané losování tomboly proběhlo ve dvou vlnách, osudí řídil Jiří Vorálek a Lubomír Vymazal. Hudba hrála takřka do třetí hodiny ranní, kdy nastal čas loučení a pomalého odchodu domů.

Závěrem nezbyvá než poděkovat všem návštěvníkům plesu za hojnou účast, sponzorům za dary, členům MS Blata Hněvotín za přípravu a průběh plesu a již dnes se těšit na ten jubilejní patnáctý ples zde v Hněvotíně, na který Vás již dnes srdečně zveme.

Rudolf Krč

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“.

Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy na-

rozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školici místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

ČMMJ, z.s. OMS OLMOUC, MAGISTRÁT MĚSTA OLMOUC,
MĚSTSKÝ ÚŘAD V UNIČOVĚ, LITOVLI A ŠTERNBERKU
VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA

CHOVATELSKOU 2019, PŘEHLEDKU TROFEJÍ

26. - 28. BŘEZNA 2020
REPREZENTAČNÍ SÁL HOTELU ZÁLOŽNA V PŘÍKAZÍCH

ČTVRTEK	26. 3. 2020	9 – 18 HODIN
PÁTEK	27. 3. 2020	9 – 18 HODIN
SOBOTA	28. 3. 2020	9 – 18 HODIN

Koruna Česká uctila památku obětí komunismu

Zástupci Koruny České v čele s předsedou RNDr. Radimem Špačkem uctili 25. února památku obětí komunistické totality a připomněli si výročí smrti pátera Jaroslava Toufara položením kytice u pomníku obětí komunismu v Praze na Újezdě.

Foto: Zdeněk Žalský

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETRÍM NAŠE LESY - HISTORICKÉ DĚDICTVÍ
ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA - měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka, Richard Kořínek
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky a předplatné na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury Oků Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem
Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

ad
re
sát

TISKNEME NA RECYKLOVANÉM PAPIŘE BĚLENÉM BEZ POUŽITÍ CHLÓRU

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087